

Wyróżnieni Nauczyciele Kraju Ojczystego

*Zadaniem nauczyciela jest obudzić w dziecku
niepohamowaną ciekawość życia, aby dorastająca
istota chłonęła je ze zdumieniem i podziwem.*

(John Garrett)

W dniu 16 października 2008 r. przybyli do Warszawy z różnych stron Polski właśnie tacy budzący ciekawość nauczyciele na spotkanie opiekunów laureatów etapu centralnego XV Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę”, które miało miejsce w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Konkurs ten od lat prowadzony jest przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze wspólnie z redakcją „Poznaj swój kraj” i ma na celu skierowanie uwagi młodzieży szkolnej na swój dom, rodzinę, region, by poznała swoje korzenie i ziemię ojczystą, wszystko to, co ją otacza. Dużą rolę mają tu do odegrania właśnie nauczyciele. Aleksander Janowski, jeden z założycieli Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego (którego spadkobiercą jest Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze), ale przede wszystkim nauczyciel, „ten, co kochał i uczył kochać Ziemię Ojczystą” w książce pt.: „Pogadanki krajoznawcze” – podręczniku do początkowej nauki krajoznawstwa przeznaczonym dla szkół średnich, a wydanym w 1916 r. – taką dał wskazówkę nauczycielom: „Głębokie i skomplikowane uczucie przywiązania do Ziemi Rodzinnej drzemie w duszy dziecka, jako instynktowna jej potrzeba. Należy tylko umiejętnie trącić strunę, a zadźwięczy ona głębią wrodzonej miłości Ojczyzny”. Nauczyciele, którzy stawili się tego dnia w Ministerstwie Edukacji Narodowej mają tę umiejętność. Poświęcają czas i energię na pracę krajoznawczą, potrafią zainteresować i zachęcić młodzież do szukania informacji i zaznajomienia się z rodowodem rodziny, z historią miejscowości i jej położeniem, z tradycjami i zwyczajami, z zabytkami i miejscami pamięci, z interesującymi ludźmi zasłużonymi dla regionu i kraju, z losami bliskich i rodaków za granicą, z otaczającą przyrodą i stanem środowiska, ale także do podzielenia się swoimi wrażeniami i przeżyciami z poznanej najciekawszej ścieżki krajoznawczo-turystycznej. Konkurs krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę” jest więc kluczem do serca i duszy dziecka oraz „do narodowych skarbów”, a krajoznawstwo patriotyczne rozwijane jest w praktyczny sposób, najlepszy z możliwych. Cieszy więc fakt, że dzięki zaangażowaniu nauczycieli każdego roku tysiące młodych osób – indywidualnie lub zbiorowo w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych – przygotowuje

wyjątkowe opracowania (w tym również w postaci multimedialnej), niejednokrotnie na poziomie prac licencjackich. Uczą się odkrywać piękne miejsca ojczystego kraju, a dzięki nauczycielom wspaniale utrwalone zostają historie rodzin, zawodów, osiedli, wsi, miasteczek, ale także parków czy też orkiestr i skromnych z niezmiernie ciekawym życiorysem ludzi, o których nieraz już zapomniano, a przecież oddawali życie za Polskę – swoją Ojczyznę. Jaka szkoda, że kuratorzy oświaty w województwach (poza nielicznymi, jak na przykład podkarpackie czy łódzkie) nie dostrzegają znaczenia konkursu krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę” w zdobywaniu wiedzy o szerokim zakresie i zajęcie miejsc od pierwszego do trzeciego nie jest uważane za szczególne osiągnięcie ucznia w danym roku szkolnym, by można było je zaliczyć do przeliczania na punkty w konkursach tematycznych co najmniej na szczeblu wojewódzkim. Niezmiernie ważne jest docenienie tego konkursu oraz pracy dzieci, młodzieży i nauczycieli, dzięki którym powstaje więź emocjonalna z ojczystym krajem.

Krokiem w tym kierunku było po raz pierwszy od 15 lat spotkanie Nauczycieli Kraju Ojczystego w Ministerstwie Edukacji Narodowej, z którymi powitał się Dyrektor Generalny Ministerstwa, Robert Bartold. Już na początku zaznaczył, że przyszedł z upoważnienia Pani Minister Katarzyny Hall, a będzie wręczał nauczycielom listy gratulacyjne w imieniu Podsekretarza Stanu Ministerstwa Krzysztofa Stanowskiego. Podkreślił również, że wszyscy, którzy uczestniczą w konkursie krajoznawczym „Poznajemy Ojcowiznę” znakomicie wpisują się w działania Ministerstwa mające na celu tworzenie szkoły twórczej i nowoczesnej. Mówił także o działaniach, by konkurs był zaliczany do dorobku młodzieży w dalszym etapie kształcenia.

Spotkanie w Ministerstwie Edukacji Narodowej było podziękowaniem nauczycielom za pracę krajoznawczo-turystyczną z młodzieżą, którzy, prowadząc ścieżkami kraju ojczystego, uczą jego odkrywania, mądrego wędrowania i odpowiedniego zachowania się, oraz wiedzą na spotkania z Naturą. Dzięki takim właśnie nauczycielom młodzież otwiera się na swoje małe ojczyzny, by móc później mądrze poznawać cały kraj.

Wyróżnieni zostali nauczyciele:

- Adamowicz Joanna ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Sługi Bożego Księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Biłgoraju w województwie lubelskim.
- Bernacka Agnieszka z Gimnazjum nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Przeworsku w województwie podkarpackim.
- Bogdanowicz Barbara ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Sługi Bożego Księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Biłgoraju w województwie lubelskim.

- Buczyński Włodzimierz z Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Pobiedziskach Letnisku w województwie wielkopolskim.
- Czechowska Stanisława Anna z Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Białobrzegach w województwie mazowieckim.
- Dynowska-Trybus Gertruda z I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Krośnie w województwie podkarpackim.
- Dziubła Jadwiga z Publicznego Gimnazjum w Otfinowie w województwie małopolskim.
- Flakowicz Janusz z Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Zakliczynie w województwie małopolskim.
- Gązwa Włodzimierz ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Przeworsku w województwie podkarpackim.
- Horodecki Dariusz z Zespołu Szkół z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego im. Ziemi Orłańskiej w Orli w województwie podlaskim.
- Jendruś Beata z Publicznego Gimnazjum w Kolonowskim w województwie opolskim.
- Karasiewicz Teresa z Zespołu Szkół nr 16 im. Wandy Szuman w Toruniu w województwie kujawsko-pomorskim.
- Kołodyńska Agnieszka z Gimnazjum Publicznego im. Mikołaja Kopernika w Ścinawie w województwie dolnośląskim.
- Kowalska Małgorzata z Gimnazjum w Kunowie w województwie świętokrzyskim.
- Kozak Mariola z Gimnazjum nr 1 im. Hugona Dyonisego Steinhausa we Wrocławiu w województwie dolnośląskim.
- Krupińska Danuta ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Hugona Kołłątaja w Przeworsku w województwie podkarpackim.
- Kućka-Noworyta Jolanta z Powiatowego Zespołu nr 2 Szkół Ogólnokształcących, Mistrzostwa Sportowego i Technicznych w Oświęcimiu w województwie małopolskim.
- Kunaszko Dariusz ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Kusocińskiego w Bolesławcu w województwie dolnośląskim.
- Kwasek Ewa ze Szkoły Podstawowej Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Warząchewce Polskiej w województwie kujawsko-pomorskim.
- Kwaśny Małgorzata z Gimnazjum nr 16 w Szczecinie w województwie zachodniopomorskim.
- Lisek Andrzej I Liceum Ogólnokształcącego im. Jarosława Dąbrowskiego w Rawiczu w województwie wielkopolskim.

- Łuczyk Irena z Zespołu Szkół nr 2 w Manasterzu w województwie podkarpackim.
- Malewska Jolanta ze Szkoły Podstawowej Henryka Sienkiewicza w Jasieniu w województwie lubuskim.
- Motak Anna z Gimnazjum nr 5 w Legnicy w województwie dolnośląskim.
- Mroczkowska Iwona ze Szkoły Podstawowej nr 5 im. Jana Pawła II w Lipnie w województwie kujawsko-pomorskim.
- Nabzdyk Iwona z Zespołu Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego w Radomiu w województwie mazowieckim.
- Pall Arkadiusz z II Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Koszalinie w województwie zachodniopomorskim.
- Papis Marzena z Zespołu Szkół nr 1 im. Jana Pawła II w Przysusze i z Katolickiej Szkoły Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi w Mariówce w województwie mazowieckim.
- Plichta Barbara z Gimnazjum Katolickiego przy Parafii Rzymskokatolickiej św. Urszuli Ledóchowskiej w Sieradzu w województwie łódzkim.
- Pokorska Barbara ze Szkoły Podstawowej im. Stefana Czarnieckiego w Reczu w województwie zachodniopomorskim.
- Puszcza Janusz z Gimnazjum nr 1 w Przeworsku w województwie podkarpackim.
- Słysz Zenon ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Przeworsku w województwie podkarpackim.
- Sokół Ewa ze Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Olszówce w województwie małopolskim.
- Solska Joanna ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Sługi Bożego Księdza Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Biłgoraju w województwie lubelskim.
- Sosnowska Danuta z Gimnazjum nr 4 im. Karola Wojtyły w Rumi w województwie pomorskim.
- Staniów Piotr ze Szkoły Podstawowej nr 51 im. Jana Pawła II we Wrocławiu w województwie dolnośląskim.
- Suchodolska Teresa z Gimnazjum nr 7 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego we Włocławku w województwie kujawsko-pomorskim.
- Szeliga Beata Szkoły Podstawowej nr 3 im. Wojsk Obrony Powietrznej Kraju w Gryficach w województwie zachodniopomorskim.
- Szopa Grzegorz z Publicznego Gimnazjum nr 2 w Przemyślu w województwie podkarpackim.

- Szwertner-Antonowicz Mariola z Zespołu Szkół nr 16 im. Wandy Szuman w Toruniu w województwie kujawsko-pomorskim.
- Uchman Marta z Zespołu Szkół Zawodowych im. Króla Jana III Sobieskiego w Przeworsku w województwie podkarpackim.
- Wawoczny Beata ze Szkoły Podstawowej nr 19 w Rybniku w województwie śląskim.
- Wenecka Katarzyna z Powiatowego Gimnazjum nr 2 w Biłgoraju w województwie lubelskim.
- Wiktorowicz Barbara z Gimnazjum w Kościelnej Wsi w województwie wielkopolskim.
- Winiarska Anna z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jadwigi Dziubińskiej w Gąsawie w województwie kujawsko-pomorskim.
- Zając Halina z Zespołu Szkół im. św. Antoniego z Padwy w Urzejowicach województwie podkarpackim.
- Zimoch Maria z Zespołu Szkół Elektronicznych im. Stanisława Staszica w Zduńskiej Woli w województwie łódzkim.
- Żurawska Marzena z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Juliana Suskiego w Jasieńcu w województwie mazowieckim.

To, co oni zbudowali w młodych ludziach było widoczne w pracach przygotowanych na konkurs, a te najlepsze i niezwykle były prezentowane w holu Ministerstwa.

W trakcie uroczystości był również czas na rozmowy o turystyce i krajoznawstwie w szkole oraz docenianiu roli nauczycieli w nauczaniu krajoznawczo-turystycznym w szkole. Nauczyciele mówili, między innymi, o działaniach prowadzonych w środowisku osób niepełnosprawnych, o znaczeniu dla systemu nauczania patriotyzmu i poszanowaniu poszczególnych tradycji.

Spotkanie prowadził przewodniczący od samego zarania jury konkursu krajoznawczego „Poznajemy Ojcowiznę” Andrzej Gordon, będący jednocześnie sekretarzem generalnym Zarządu Głównego PTTK. W spotkaniu uczestniczyli także Członkowie Honorowi PTTK: Helena Cieślak – wspaniała i emerytowana już nauczycielka i pomysłodawczyni konkursu, oraz Adam Czarnowski – dziennikarz i fotograf, autor wielu książek i licznych artykułów z zakresu krajoznawstwa, jak też Henryk Miłoszewski, przewodniczący Rady Programowej do spraw Młodzieży Szkolnej Zarządu Głównego PTTK i Paweł Zań, wiceprzewodniczący tejże Rady. Nauczycielom подарowano najnowsze książki: cenionego kolekcjonera i instruktora krajoznawstwa Polski Zbigniewa Lewandowskiego pt. „Odznaki krajoznawcze i regionalne Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego”

oraz Adama Czarnowskiego – „Poznawać sercem”, którą uzupełniał wpisem jej autor na życzenie każdej obdarowanej osoby. Temu wspaniałemu krajoznawcy z okazji jubileuszu 90-lecia urodzin złożono gratulacje, a bukiet kwiatów wręczyła mu uczestnicząca w spotkaniu Edyta Rysiewicz, pracownica Departamentu Komunikacji Społecznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, następnie na stojąco zaśpiewano „Sto lat”.

Po spotkaniu w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej pedagodzy udali się na spacer Krakowskim Przedmieściem. Opatrzność, a może siły wyższe, sprawiły, że na ten czas przestał padać deszcz i czasami zza chmur Słońce rzucało promienie na pięknie odnowioną ulicę. Nauczyciele zaś mogli spokojnie słuchać Joanny Kośnik, oprowadzającej po zabytkach tego fragmentu warszawskiego Traktu Królewskiego, rozpoczynając zwiedzanie od pałacu Towarzystwa Przyjaciół Nauk, wybudowanego dzięki staraniom i funduszom Stanisława Staszica w latach 1820–1823, w którym dzisiaj ma siedzibę Polska Akademia Nauk. Spacer zakończono w najstarszej restauracji w Warszawie, której historia rozpoczęła się w roku 1826, a mieszczącej się w podziemiach dawnego pałacu Chodkiewiczów naprzeciwko pałacu Radziwiłłów i później Paca, przy ulicy (za czasów Stanisława Augusta stało tu 13 pałaców, z których dzisiaj istnieje siedem) o niesamowitej historii. To tu w listopadzie 1771 r. konfederaci barscy porwali króla Stanisława Augusta. Kiedyś w restauracji tej bywali Fryderyk Chopin, Joachim Lelewel, Józef Bem, Piotr Wysocki czy Maurycy Mochnacki. W dzisiejszych czasach ze znanych osób gośćmi tu byli, między innymi, aktorzy Jerzy Bończak i Ewa Kasprzyk oraz kompozytor Piotr Rubik.

By jak najlepiej przyjąć nauczycieli, tak jak na to zasługują, zaproszono na koniec wszystkich do siedziby Zarządu Głównego PTTK, gdzie jeszcze raz podziękowano za wspaniałą pracę z młodzieżą i życzone, by tej niezwyklej energii i zaangażowania oraz serca i serdecznego podejścia do młodych osób nigdy im nie zabrakło.

Elżbieta Matusiak-Gordon
„Gościniec PTTK”